

Spindotters in het Schelde-estuarium

Maurice Hoffmann

De Spindotter (*Caltha palustris* var. *araneosa*) is een voor zoetwatergetijdengebieden karakteristieke variëteit van de Dotterbloem, die met name in de Biesbosch en langs de Oude Maas algemeen voorkwam (van Steenis, 1971) en ook in België vrijwel overal in het zoetwatergetijdengebied van het Schelde-estuarium (Gryseels & Durinck, 1986). De meest stroomafwaartse vindplaats situeert zich ter hoogte van de Kennedytunnel (Burcht).

De Spindotterbloem vertoont een specifieke aanpassing aan de getijdenwerking: de plant ontwikkelt in het stengeldeel onder de bloeiwijze elleboogvormig gekromde, verdikte knopen, waar al snel kleine bladrozetjes, gevolgd door dikke bijwortels tot ontwikkeling komen. Deze wortels vormen uiteindelijk een spinachtige wortelkluwen. Wanneer deze wortelkluwens contact maken met de bodem, vergaan de stengeldelen en komen de dotterspinnen los van de moederplant. Ze zetten zich vast in het slijk of worden meegevoerd met de stroming, om zich elders te vestigen. Van Steenis (1968) vermoedt dat de Spindotter alleen door dit mechanisme in staat is zich te verbreiden in de getijdengebieden. Zaad zou geen succes hebben.

Samen met de Driekantige bies is de Spindotter in Vlaanderen in feite het enige specifiek aan het zoetwatergetijdengebied gebonden plantentaxon.

Literatuur

Gryseels, M. & P. Durinck, 1986. *Caltha palustris* L. var. *araneosa* van Steenis ook in Belgische zoetwatergetijdengebieden. *Dumortiera* 16: 15 - 16.

Steenis, C.G.G.J. van, 1968. De vegetatieve vermenigvuldiging en verspreiding van *Caltha palustris* L. in de Biesbosch. *Gorteria* 4(5): 62 - 64.

Steenis, C.G.G.J. van, 1971. De zoetwatergetijde-dotter van de Biesbosch en de Oude Maas: *Caltha palustris* L. var. *araneosa*, var. nov. *Gorteria* 5: 213 - 219.

Prof. Dr. M. Hoffmann
 Instituut voor Natuurbehoud
 Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
 Kliniekstraat 25
 B-1070 Brussel
 email: maurice.hoffmann@instnat.be